

mann talte om Handling og Handling, vil jeg sige, at jeg tror nok, det danske Folk er klar over, at er der en Mand, som er parat til Handling, som baade har Evne og Villie til Handling, saa er det den nuværende Statsminister, og de Herrer kan være overbeviste om, at et Valg nok skal give denne Statsminister den fulde Oprensning, og de Partier, som har modvirket vore Forslag, faar saa nok deres fortjente Løn ved Valgene.

Vanggaard: Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen udtalte, at han har overværet adskillige Vælgermøder, hvor man har talt om de dovne og ugidelige Arbejdere. Jeg har i min politiske Tid overværet adskillige Vælgermøder, men jeg har aldrig nogen Sinde hørt dette Udtryk anvendt, som det ærede Medlem har været saa heldig at opfatte. Hvis det er faldet, tror jeg, det maa være meget sjældent, og det kan ikke i Almindelighed paastaas, at Oppositionen beskylder Arbejderne for at være dovne og ugidelige. I øvrigt er Situationen jo alvorlig nok erhvervspolitisk set, og det ikke alene i Industrien, som der tales saa meget om, at hele Diskussionen næsten synes at dreje sig om Hjælp til Industrien. Det er jo saa at sige i alle Erhverv og ikke mindst i Landbruget, at der er Krise. Som et Middel til at løse Erhvervs-krisen er der atter og atter i det sidste Aars Tid ogsaa i Diskussionen her i Tinget fremdraget: Told. Socialdemokraterne synes afvekslende at afsky og at tiltrækkes af Told. For Tiden maa de vel nærmest siges at befinde sig i Afskyens Tegn, men man ved ikke, hvor hurtigt de paa det Omraade svinger. Indenfor det konservative Folkeparti er der ikke saadanne Svingninger, idet Partiet hele Tiden har fremholdt Tolden som et fremragende Middel til at løse Erhvervs-krisen. Denne Toldagitation har haft forskellige Former. Den Gang Kronekursen var lav, talte man om Indførelse ved Lov af Guld-told. Guld-tolden var det store Maal. Fik man Guld-tolden, vilde man have faaet en passende og retfærdig Beskyttelse af Industrien, i alt Fald en Beskyttelse, som den havde et moralsk Krav paa, idet den kunde kræve, at Tolden blev betalt i Guldværdi. Jeg skal ikke nægte, at denne Politik bevægede sig paa Realiteternes Grundlag. I en saa vanskelig Tid som denne, hvor vi er omgivet af stærke Toldmure, kunde det godt paastaas med nogen Rimelighed, at de Toldsatser, man fik ved Toldloven af 1908, skulde blive effektive igen. Man har jo yndet at kalde den en moderat Toldlov, jeg tror endda,

man har kaldt den en frihandlerisk Toldlov. Det er maaske lidt vanskeligt at forbinde Ordet frihandlerisk med Begrebet Toldlov, men dette Ord har ikke været fortolket meget strengt her i Landet, vi har jo set, at endog Folk, der kræver forøget Told, Told udover Toldlovens Positioner, er begyndt med at sige, at de er Frihandelsmænd. Jeg har hørt det fra konservativ og ogsaa fra socialdemokratisk Side. Det synes dog at være en Misbrug af Ordet Frihandel, selv om jeg vil indrømme, at Begrebet er ret elastisk og som oftest ikke tages i sin absolutte Renhed. Jeg ser paa Frihandel, som jeg ser paa Afrustning. Det er Idealer, som man bør stræbe efter, men saa længe vi er omgivet af høje Toldmure ligesom af Lande, der ruster, kan vi ikke med et Skridt etablere Frihandel, selv om man bør have det i Sigte. Men under de nuværende Forhold synes jeg, at der var politisk Realitet i, at man fra konservativ Side kæmpede for Indførelse af Guld-told. Men dette store Maal er jo nu naaet, vi har nu praktisk talt, hvad ogsaa den højtærede Statsminister bemærkede i Eftermiddagsmødet, Guld-told. Nu synes de Konservative imidlertid at ville gaa videre, maaske ifølge det gamle Ord, at har til Maalet du naaet, sætter straks du et nyt. Men der mener jeg, at man langtfra er paa et politisk Realitetsgrundlag, som da det samme Parti kæmpede for Guld-told. Var det et samlet Toldfremstød mod et enkelt Land, der stiller sig uvilligt eller afgjort hindrende overfor nogle af de allervigtigste danske Udførselsartikler — jeg tænker ikke mindst paa det, vi har oplevet paa Landbrugets Omraade —, ja, saa kunde et saadant Forslag i alt Fald siges at rumme en virkelig Idé, selv om den muligvis ikke var praktikabel. Men det er jo ikke saaledes, Tonen lyder nu. Nu tales der kun om Toldforhøjelser for de enkelte Industrier, der ikke kan klare sig, eller er i Beknøb. En saadan Toldforhøjelse udover Rammerne i Toldloven af 1908 maa altid behandles med meget stor Forsigtighed. Det kan medføre Repræssalier fra Udlandets Side, hvis vi gaar for vidt paa disse Omraader. Vi har jo set et Naboland spærre af for et enkelt Lands Produkter, og vi saa, at det blev tvunget til at lukke op, og det har jo i det hele taget medført en Rystelse, som først ved en Afstemning i disse Dage synes at have faaet en endelig Løsning. Det er altsaa en fuldstændig Lukning for et enkelt Produkt, fordi man ikke synes om dette Produkt. Men ved at lægge et Produkt, som plejer at blive indført til den paagældende Stat, og som er af stor øko-